

Югозападен университет „Неофит Рилски“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Юлиана Ковачка

за дисертационен труд на тема: „Интегриране на лица с висше образование към училищната система след допълнителна педагогическа квалификация“

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.1. Теория и управление на образованието

Докторска програма: Управление на образованието

Обучаваща институция: ЮЗУ „Неофит Рилски“

Дисертант: Рут Розенцром

Научен ръководител: доц. д-р Мая Сотирова

Изготвил становището: доц. д-р Юлиана Ковачка

Данни за дисертанта

Рут Розенцром е докторант на самостоятелна подготовка на обучение, зачислена към катедра „Педагогика“ към ФП и след реструктуриране прехвърлена към катедра „Управление на образованието и специална педагогика“. Изследователските ѝ интереси кореспондират с работните ѝ ангажменти в Beit Berl College като педагогически инструктор и инструктор в курсове за начинаещи учители в Израел.

Данни за дисертацията

Дисертационния труд е представен в увод, три глави, заключение, списък с използваната литература, приложения. Представен е в обем от 222 страници, от които 189 основен текст като се наблюдават технически пропуски в номерирането на страниците. В приложения са поместени анкетни карти и въпросник за интервю. Използвани са 109 литературни източници. От тях 109 са на английски език и 80 на иврит. За онагледяване в текста са поместени 4 таблици и 17 графики. Представената структура способства ориентацията в концепцията на изследването и информацията от интерпретацията на получените данни.

Дисертационното изследване е насочено към актуалната проблематика за квалификацията, допълнителната квалификация и преквалификацията на бъдещите учители на фона на нарастващата тенденция към недостиг на учители в образователната система на Израел, а и не само там.

В увода се акцентира върху необходимостта от държавна политика, подкрепяща финансовите стимули към учителите, тяхната перманентна квалификация, подкрепата им в процеса на адаптация в училищната система. Обекта на изследването конкретизира към проучването на мотиви за промяна на кариерата сред академично образовани хора и избора на учителската професия като втора кариера. Коректно са представени научния тезис, предмет, цел, изследователски въпроси, ограничения и препоръки за бъдещи изследвания.

В Първа глава „Втора кариера като учител: дискусии, квалификационни програми и интегриране в училищата“ се прави теоретичен анализ на проблемните полета в подготовката на учителите, дефинирани като криза в подготовката на учители, недостиг на педагогически кадри в Израел, повишени изисквания към учителската професия, „разклатен“ социален статус на учителската професия и същевременно към програмите за педагогическа преквалификация, кариерна промяна и задържане на преквалифицираните кадри в училище. Цитирането е под черта. Би било по-добре да следва общоприетата рамка с цитиране в скоби.

Втора глава е озаглавена „Методология на изследването“. По мое мнение методологичната рамка на изследването е добре да се представи цялостно още в уводната част. Тази част от дисертационния труд е твърде кратка и накъсва четивността на предложения за разглеждане научен текст.

Коментираният изследователски резултат в третата глава частично са подкрепени с цифрови данни. Според мен изследването би спечелило с повече визуализация и по-детайлна статистическа обработка на получените резултати. Обхватът на изследването отговаря на необходимите критерии.

Необходимостта от нови, адаптивни подходи към квалификацията на педагогическите специалисти, мотивацията им за работа е сред основните приоритети в управлението на образованието на различни равнища. Направените изводи, в резултат на проведеното дисертационно изследване, са ценни по отношение на образователната политика и ориентацията ѝ към неспецифични целеви групи, които да бъдат привлечени към учителската професия и да внесат „добавена стойност“ към динамично променящата се образователна среда.

Приемам дефинираните в автореферата приноси и изведените препоръки.

Заклучение

Считам, че дисертационния труд отговаря на изискванията за разработване на такъв тип изследване. Спазени са процедурите относно подготовката на докторанта. Представени са три авторски публикации. Това са основанията да дам своята положителна оценка и да предложа на уважаемите членове на научното жури да подкрепят с положителен вот присъждането на ОНС „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, ПН 1.1. Теория и управление на образованието на Рут Розенщром.

Дата: 22.02.2022

гр. Благоевград

Подпис:

Доц. д-р Ю. Ковачка